ISLAMIC STUDIES
NO. 1

THE TRUTH ABOUT

JESUS

حقيــقه عيسى عليه السلام

BY

Dr. Maneh Hammad Al-Johani

World Assembly of Muslim Youth (WAMY)
Riyadh, Saudi Arabia

ISTINA
O
ISUSU {ISA a.s.}

Dr. Mani' ibn Hammad Al-Džuheni

Preveo s engleskog
Ramić Šukrija

Lektor
Ljevaković Enes

Rijad 1992. god.

Citati iz Časnog Kur'ana:

- Reci: "O sljedbenici Knjige, dođite da se okupimo oko jedne riječi i nama i vama zajedničke: da se nikome osim Allahu ne klanjamo, da nikoga Njemu ravnim ne smatramo i da jedni druge, pored Allaha, bogovima ne držimo!" Pa ako oni ne pristanu, vi recite: "Budite svjedoci da smo mi muslimani!" (3:64)

- Oni govore: "Allah je sebi uzeo dijete!: -Hvaljen neka je On. On ni o kom ovisan nije! Sve što je na nebesima i na Zemlji Njegovo je! Vi za to nikakve dokaze nemate. Zašto o Allahu govorite ono što ne znate.{10:68}

- O sljedbenici Knjige, zašto u Allahove dokaze ne vjerujete, a da su istina , dobro znate? {3:70}

- O sljedbenici Knjige, zašto istinu neistinom zamračujete i svjesno istinu krijete? {3:71}

Citati iz Hadisa:

- Ebu Hurejre prenosi da je Allahov poslanik s.a.v.s. rekao: "Ja sam najbliži rođak Isau sinu Merjeminom, na ovome i budućem svijetu. Poslanici su braća po vjeri. Zakoni {šeriati} su im različiti, ali njihova vjera je jedna. Nije bilo nijednog poslanika između nas dvojice." {Buharija i Muslim}

- Ebu Hurejre prenosi da je Allahov poslanik s.a.v.s. rekao: "Tako mi Onoga u čijoj je ruci moja duša, Merjemin sin će uskoro sići među vas kao pravedni sudac. On će slomiti krst, ubiti svinju, ukinuti džizju {taksu koju plaćaju punoljetni muškarci nemuslimanske zajednice koja je pristala da bude pod zaštitom muslimanskog vladara}, bogastvo i blago će se tako nagomilati da ga niko neće htjeti, a jedna sedžda {položaj u muslimanskoj molitvi kada se čelo nalazi na tlu} će biti vrijednija od ovoga svijeta i svega što je na njemu." {Buharija i Muslim}

Predgovor

Kontraverzija oko ličnosti Isa a.s. {Isusa Krista} je najvažnija, najistaknutija, najbitnija i najveća razlika između islama i kršćanstva. Ova razlika drži sljedbenike ovih dviju religija razdvojenim. Muslimani gledaju na Isa'a a.s. {Isusa Krista} kao na jednog od velikih i istaknutih poslanika Božijih, vole ga i respektuju, isto koliko vole i respektuju Ibrahima a.s. {Abrahama}, Musa'a a.s. {Mojsiju} i Muhammeda a.s. S druge strane, kršćani drže i smatraju Isa'a a.s. {Isusa} bogom, ili božijim sinom, a takvo shvatanje i tu koncepciju muslimani ne mogu prihvatiti. Islam uči da Isa a.s. {Isus} nije nikada tako nešto tvrdio, niti sebi pripisivao. U stvari, glavne i osnovne doktrine kršćanstva koje je islam odbacio su skoncentrisane i usredsređene na ličnost Isaovu a.s. {Isusovu}. Od njih posebno izdvajamo sljedeće:

1. Trojstvo
2. Bog Isus
3. Otajstvo {Isus sin boziji}
4. Prvi grijeh
5. Iskupljenje

Jasno je, da su sve ove dogme rezultat pripisivanja Isau a.s. {Isusu Kristu} veće uloge od one koju mu je Allah dž.š. odredio. Ove razlike koje su skoncentrisane oko Isusove

ličnosti zasjenjuju mnoge sličnosti između kršćanstva i islama, kao što je moralni sistem, te isticanje i naglašavanje humanističkih principa i načela. One čak zasjenjuju vjerovanja u kojima su muslimani povezani s Isa a.s. {Isusom Kristom} kao što je bez oca {virgo intakta} začeće Isaovo a.s., moć govora u kolijevci, činjenje nadnaravnih i misterioznih djela, te ponovnom dolasku {povratku} Isa'a a.s. (Isusa Krista) na Zemlju.

Sljedeća dva naslova imaju za cilj da prezentiraju i prikažu istinitu i pravu sliku o Isa a.s. u Islamu, te pojasni zašto su kršćani skrenuli i odstupili od Isaovog a.s. originalnog učenja. Prvi naslov također ukazuje da mnogi učenjaci i mislioci, koji su još uvijek u okrilju kršćanstva, u mnogim slučajevima se postepeno približavaju islamskim gledištima o Isa a.s., a da to i ne osjećaju. Ovo se podudara s mojim ubjeđenjem, da sve što više studije o Bibliji napreduju, oni će se sve više slagati s islamom. Drugim riječima istina islama je, kako vrijeme prolazi, sve evidentnija, očitija i prihvatljivija. Allah dž.š. u Kur'anu Časnom to nagovještava u sljedećem ajetu: "Mi ćemo im pokazati Naše znakove u {nebeskim i zemaljskim} prostranstvima, a i u njima samima {u njihovu stvaranju u najljepšem obliku}, da bi im postalo jasno da je on {Kur'an} istinit." {41:53}

M. J.

Uvod

Islamsko stanovište i pogled na Isa a.s. zauzima središnju poziciju između dvije krajnosti, židovske i kršćanske. Židovi odbijaju priznati Isa'a a.s. kao Allahovog dž.š. poslanika, nazivajući ga varalicom i obmanjivačem. S druge strane kršćani ga smatraju sinom božijim i kao takvog ga slave i obožavaju. Islam smatra Isa'a a.s. jednim od velikih Allahovih dž.š. poslanika, respektuje ga i poštuje kao i Ibrahima a.s. {Abrahama}, Musa'a a.s. {Mojsiju} i Muhammeda a.s. Ovo je u suglasnosti s islamskim učenjem o Allahovoj dž.š. jednoći i jednoći Allahove dž.š. upute, te komplementarne, upotpunjujuće uloge kasnijih objava Allahovim dž.š. poslanicima. Bit i srž islama, koja se ogleda u odlučnoj pokornosti i odanosti Allahovoj dž.š. volji, objavljena je Ademu a.s.{Adamu} koji ju je prenio svojoj djeci. Sve sljedeće objave: Nuhu a.s. {Noji}, Ibrahimu a.s. {Abrahamu}, Musau a.s. {Mojsiju}, Isau a.s. {Isusu} i na kraju Muhammedu a.s. su bile u saglasnosti s tom objavom, s nekim dopunama koje definišu i preciziraju odnos između čovjeka i Allaha dž.š., čovjeka i čovjeka, čovjeka i njegove sredine, da bi on {čovjek} živio u skladu s Allahovim dž.š. instrukcijama i uputama. Prema tome, na bilo koju kontradikciju između objavljenih religija, islam gleda kao na ljudski elemenat ubačen u ove

religije. Pozicija Isa'a a.s. u ovim trima glavnim religijama: judaizmu, kršćanstvu i islamu, ne može biti izuzetak od pomenutog pravila.

Mada Kur'an a.š. ne precizira i ne daje detaljne podatke o životu Isa'a a.s., on osvjetljava važne aspekte njegovog rođenja, misije, njegovog uzdizanja u Nebo, te daje sud o kršćanskim dogmama koje se odnose na njega.

MERJEMA {MARIJA}

Kur'ansko kazivanje o Isau a.s. počinje spominjanjem začeća njegove majke Merjeme. Imranova žena, Marjemina majka se zavjetovala da će posvetiti svoje dijete da bude u službi Allahu dž.š. u hramu. Zekerija {Zaharije}, koji je preuzeo brigu o Merjemi redovno je nalazio hranu kod nje. Kada ju je pitao odakle joj to, ona je odgovarala da je to od Allaha dž.š. Kur'anski ajeti o tome govore:

"{Sjeti se, Muhammede} kada je rekla Imranova žena: "Moj Gospodaru, ja Tebi zavjetujem ono što je u mojoj utrobi, da {isključivo} Tebi služi, pa primi od mene {ovaj zavjet}! Samo Ti čuješ {molitve moje} i znaš {namjere moje}. Pa kada je rodila nju {kćer} reče: "Moj Gospodaru, ja sam rodila žensko." A Allah najbolje zna što je ona rodila. "Muško nije kao žensko. Ja sam joj dala ime Merjem i stavljam nju i njen

porod pod Tvoju zaštitu od prokletog šejtana." Njezin Gospodar {Allah} je lijepo primio nju {pod svoju zaštitu}, učinio da lijepo odraste i stavio je pod starateljstvo Zekerijaha. Kad god bi joj Zekerija ušao u mihrab, našao bi kod nje hranu. {Tada bi} rekao: "O Merjemo, odakle ti {dolazi} ovo?" Ona bi odgovorila: "Ovo je od Allaha; zaista Allah opskrbljuje koga hoće bez računa {neizmjerno}." {3:35-37}

RADOSNE VIJESTI I ISAOVO a.s. {ISUSOVO} ROĐENJE

Kada je Merjema postala ženom {punoljetna} sveti duh {anđeo Gabrijel} {melek Džebrail} joj se pojavio u liku čovjeka donoseći joj vijesti o sinu. U Kur'anu čitamo sljedeći dijalog između Merjeme i meleka: "{Spomeni} kada su meleki rekli {Merjemi}: "O Merjemo, Allah ti šalje radosnu vijest s jednom riječju, {a to je} da mu je {ime} Mesih Isa, sin Merjemin, ugledan {i} na ovom i na budućem svijetu, i {bit će} od ljudi bliskih {Allahu}. I razgovarat će {Isa} s ljudima {kada bude} u kolijevci i kao odrastao čovjek, {a bit će} od najboljih ljudi. "Reče {Merjema}: "Moj Gospodaru! Kako ću ja imati dijete, a {nijedan me čovjek nije ni dohvatio." Reče {Allah}: "Tako {će to biti}. Allah

stvara što hoće. Kada nešto odluči, samo mu rekne: "Budi"! i ono bude." {3:45-47}

Merjema je zanijela na misteriozan i natprirodan način, a zatim se povukla na daleko i usamljeno mjesto gdje je čekala porođaj. Kur'an a.š. nam govori kako se Merjema osjećala, te šta su joj jevreji rekli kada je donijela dijete kući:

"I ona ga je zanijela, te se povukla s njim u jedno udaljeno mjesto. Pa su je porođajne muke dovele do žila jedne hurme. Rekla je: "Kamo sreće da sam umrla prije ovoga i da sam potpuno zaboravljena." I povika je {glas} ispod nje: "Ne žalosti se, dao ti je tvoj Gospodar niže tebe {da protečе} jedno vrelo." I trehni sebi granom palme, past će po tebi svježe hurme. Jedi i pij i budi vesela! Ako vidiš ikoga od ljudi, reci: "Ja sam se zavjetovala Milostivom da ću postiti, pa danas ni s kim neću progovoriti." I dođe {Merjema} svome narodu, noseći ga. Rekli su {joj}: " O Merjemo, učinila si nešto čudno! O sestro Harunova, tvoj otac nije bio loš čovjek, niti ti je majka bila nepoštena." Ona je pokazala na njega {Isa'a}. Rekoše: "Kako ćemo mi razgovarati s dječakom u kolijevci?" Reče {Isa}: "Ja sam Allahov rob. Dao mi je Knjigu i učinio me vjerovjesnikom. Učinio me je blagoslovljenim gdje god budem. Preporučio mi je da klanjam i dijelim milostinju dokle god sam živ. {Učinio me je} poslušnim svojoj majci, a nije me učinio

silnikom, nesretnikom. I selam {spas} meni, kada sam se rodio, i kada umrem, i kada budem proživljen." {19:21-32}

ISA a.s. NIJE BOŽIJI SIN

U istom poglavlju, odmah nakon gore spomenutog citata, Allah dž.š. uvjerava Muhammeda a.s. i cijeli svijet, da je ovo, gore spomenuto, istina o Isau a.s., pa i pored toga većina kršćana to ne vjeruje. Isa a.s. nije Allahov dž.š. sin. On je, što je više nego jasno, sin Merjemin. Ajeti se nastavljaju: "To je Isa sin Merjemin. {Ovo je} istinska riječ u koju oni sumnjaju. Allahu ne treba da uzima Sebi sina! Slava Mu. Kada odredi nešto, samo rekne: "Budi!" i to biva." {19:34-35}

Nakon ovog jasnog i eksplicitnog iskaza o prirodi i biti Isaovoj a.s., Allah dž.š. naređuje Muhammedu a.s. da pozove kršćane na pravi put; da obožavaju jednog Boga:

"I zaista je Allah moj Gospodar i vaš Gospodar, pa Ga obožavajte! Ovo je pravi put." {19:36}

Odbacivanje ideje da Allah dž.š. ima sina je saopćena kasnije u istom poglavlju u nešto oštrijoj i strožijoj formi:

"Oni govore: "Sveopći Dobročinitelj je uzeo {Sebi} Sina." Vi ste donijeli tešku tvrdnju. Gotovo da se nebesa raskomadaju, i zemlja da se raspukne i da padnu brda rasipajući se, {zato} što oni pripisuju Sveopćem

Dobročinitelju sina. A Sveopćem Dobročinitelju nije potrebno da uzima sina. Nema nikoga tko je na nebesima i zimlji a da neće doći Sveopćem Dobročinitelju kao rob." (19:89-94)

Kur'an priznaje i potvrđuje činjenicu da Isa a.s. nema oca, ali ga to ne čini božijim sinom ili pak samim bogom. Po ovom kriteriju više bi odgovaralo za Adema a.s. da bude božiji sin, jer on nema ni oca ni majke. Na ovaj način, Kur'an a.š. skreće pažnju na nadnaravno stvaranje obojice u sljedećem ajetu:

"Slučaj Isa'a kod Allaha je uistinu kao {i} slaučaj Adema. Stvorio ga je od zemlje {i} zatim mu rekao: "Budi"! i on postade." {3:59}

Kur'an a.š. tako snažno i jasno odbacuje koncepciju trojstva, kao što odbacuje da je Isa a.s. božiji sin. To je zato jer je Allah Jedan. Ovo je bit i suština svih monoteističkih objava. Tri, rezonski i matematički nije jedan. Kur'an a.š. govori kršćanima u sljedećim ajetima, u poglavlju En-Nisa {Žene}:

"O sljedbenici Knjige, ne pretjerujte u svome vjerovanju i govorite o Allahu samo istinu. Mesih-Isa sin Merjemin, samo je Allahov Poslanik, i Njegova riječ koju je dostavio Merjemi i Duh od Njega. Pa vjerujte u Boga i Njegove poslanike! I ne govorite: "Trojica su"! Sustegnite se od {toga}, bolje vam je. Allah je samo Jedan {i Jedini} Bog. On

je čist {od potvore} da bi imao dijete. Njemu pripada sve što je na nebesima i što je na zemlji. Sam je Allah dovoljan kao svjedok {da nema sina}. Neće se sustegnuti Mesih da bude Allahov rob, niti najbliži meleki, a ko se sustegne da Allahu robuje i {ko} se oholi, On će ih sve Sebi skupiti. A onima koji vjeruju i čine dobra {djela}, ispunit će On njihove nagrade i povisiti im {ih} iz Svoga obilja. A kaznit će bolnom kaznom one koji se ustežu {da mu robuju} i koji se ohole. Oni neće sebi, mimo Allaha, naći ni zaštitnika ni pomagača." (4:171-173)

Ajeti nastavljaju da skreću pažnju ljudi, svih ljudi, na istinu i dokaze koje je donio Muhammed a.s. Allah dž.š. zna da ljudi uzastopno naslijeđuju takve ideje i vjerovanja, koja između ostalog uključuju i greške i interpretacije ranijih generacija. Oni nemaju načina da te greške sami otkriju. Na ovaj način Allah dž.š. prezentira Kur'an a.š. kao dokaz i istinu tim ljudima. On kaže: "O ljudi, već vam je došao dokaz od vašeg Gospodara i objavili smo vam jasno Svjetlo {Kur'an}. On će uvesti u svoju milost i blagodati one koji vjeruju Allaha i pridržavaju se Njega {Božijih odredaba} i uputit će ih Sebi pravim putem." {4:173-175}.

Negiranje Isaovog a.s. božanstva {i iz istog razloga i Merjeminog} je predstavljeno u Kur'anu a.š. kao predmet i tema dijaloga između Svemogućeg Allaha i Isa'a a.s. na Sudnjem danu. Svi poslanici i narodi će biti sakupljeni

pred Allahom dž.š. i On će pitati poslanike kako su bili primljeni od svoga naroda, i šta su im govorili. Između onih koji će biti pitani je i Isa a.s.:

"{Spomeni} kada Allah reče: "O Isa, sine Merjemin, jesi li ti rekao ljudima: Uzmite mene i moju majku kao dva boga mimo Allaha? Reče {Isa}: Ti si čist {od onoga što ti ne dolići}. Ja nemam pravo reći ono što nije istina. Da sam ja to rekao, Ti bi to znao. Ti znaš što je u meni, a ja ne znam što je kod Tebe. Ti najbolje znaš sve ono što je neviđeno. Ja im nisam rekao ništa drugo osim što si mi Ti naredio. {Rekao sam}: "Obožavajte Allaha, moga Gospodara i vašeg Gospodara!" Bio sam im svjedok {njihovim djelima} dok sam bio među njima. A pošto si mi dušu uzeo, Ti si im ostao promatrač {njihovih djela}. A Ti si svjedok svačemu. Ako ih Ti kazniš - Tvoji su robovi, a ako im oprostiš - zaista si {samo} Ti moćan {i} mudar." Allah reče: "Ovo je dan kada će iskrenima koristiti njihova iskrenost. Njima pripadaju dženneti ispod kojih teku rijeke u kojima {džennetima} će oni vječno, neprekidno boraviti. Allah je zadovoljan s njima i oni su zadovoljni s Njim. To je velika pobjeda." {5:116-119}.

POSLANSTVO ISA a.s.

Sada će se neko zapitati: Ako Kur'an a.š. niječe i odbacuje trojstvo, i Isaovo a.s. božansko porijeklo {sinovstvo}, što je onda po Kur'anu bila Isaova a.s. stvarna misija?

Isa a.s. je bio jedna karika u dugom lancu poslanika i vjerovjesnika poslanih od Allaha dž.š. različitim društvima i nacijama kad god su oni trebali uputu, ili kada su se udaljili od Allahovog dž.š. učenja. Isa a.s. je bio posebno pripremljen od Allaha dž.š, da bi bio poslan židovima koji su odstupili od učenja Musaovog a.s. {Mojsijevog} i učenja drugih poslanika. Kako je on bio potpomognut od Allaha dž.š. misterijama (mu'džizama) u njegovu začeću, rođenju i djetinjstvu, on je također potpomognut brojnim misterijama da bi dokazao da je on poslanik od Allaha dž.š. I pored toga, većina židova je odbacila njegovu misiju. Kur'an nam govori o Isaovoj a.s. misiji u sljedećim ajetima, a koji su nastavak ranije navedenih ajeta o radosnoj vijesti koja je donesena Merjemi:

"I Allah će ga podučiti Knjizi, mudrosti, Tevratu i Indžilu. {I poslat će ga} kao poslanika Izraelćanima {kojima će reći}: "Donesoh vam jedan znak od vašega Gospodara. Napravit ću vam od blata nešto kao pticu, i puhnut ću u to i postat će ptica, Allahovom dozvolom. Izliječit ću slijepca i

gubavca i mrtva ću proživiti, s Allahovom dozvolom. Obavijestit ću vas što jedete i što skupljate u svojim domovima. U {svemu} tome vi imate dokaz {o Allahovoj mudrosti}, ako ste pravi vjernici. I {došao sam vam} da potvrdim Tevrat koji je preda mnom i da vam dozvolim neke {stvari} koje su vam bile zabranjene. I donio sam vam dokaz od vašega Gospodara. Bojte se Allaha i budite mi poslušni. Zaista je Allah i moj i vaš Gospodar, pa Ga obožavajte {služite mu}! Ovo je pravi put." {3:45-51}

U jednom drugom Kur'anskom ajetu Isa a.s. potvrđuje pravovaljanost Tevrata {Tore} koji je objavljen Musau a.s. {Mojsiju}. I on je takođe donio radosne vijesti o dolasku posljednjeg poslanika poslije njega. Ovo je jasno ukazano i naznačeno u sljedećem ajetu:

"I {spomeni} kad je rekao Isa, sin Merjemin: O Izraelćani, ja sam Allahov poslanik, {poslat vam} da potvrdim Tevrat koji je objavljen prije mene, i da {vas} obradujem poslanikom koji će doći poslije mene, a čije će ime biti {Ahmed) najhvaljenije." {61:6}. {Ovo je prijevod riječi "ahmed" koja je ime poslanika Muhammeda a.s.}

O Poslaniku o kojem je Isa a.s. donio radosne vijesti govori Stari i Novi Zavjet. Stari Zavjet sadrži nekoliko proročanstava koja mogu pristajati samo uz poslanika Muhammeda a.s.. Navešću samo jedno koje se pripisuje Musa a.s. {Mojsiju}, a govori da će Bog poslati između

"braće po krvi" Izraelćana, poslanika kao Mojsiju koji će biti osnivač i vođa jednog primjernog društva vjernika. Ovo čitamo u sljedećim citatima iz Deut.Ch.18:

"Ja ću uzdići između njih poslanika sličnog tebi, između njihove braće po krvi, i ja ću staviti Moje riječi u njegova usta, i on će im govoriti sve što mu ja naredim. I bilo ko, ko ne obrati pažnju na Moje riječi koje će on govoriti u Moje ime, Ja lično ću to tražiti od njega."{Deut 18:18-20}.

Bilo ko, ko se upoznao sa životom poslanika Muhammeda a.s. može lahko zaključiti da gore navedeni opis ne odgovara nikom bolje osim njemu. To je bio poslanik Muhammed a.s., {ne Isa a.s.} koji je kao i Musa a.s. (Mojsije) imao oba roditelja, koji se ženio, osnovao vjerničku zajednicu, izgradio veliko zakonodavstvo i umro prirodnom smrću.

Pažljivo proučavanje Novog Zavjeta pokazuje da istog poslanika spominje Isa a.s. u "Jovanu"{14:16-17}.

"I ja ću slaviti Oca, i On će ti dati drugog savjetnika, da s tobom bude zauvijek, pravičnog duha istine."

Kasnije u poglavlju "Jovan" ima poseban opis ovog Duha istine i njegove uloge koja mu je data. To čitamo u "Jovanu" {16:13-14}:

"I kada Duh istine dođe, on će te uputiti ka istini. On neće govoriti ništa od sebe, ali sve ono što čuje on će

govoriti i on će ti objasniti što će se dešavati. On će Mene slaviti."

Termini vezani za proročanstvo ne potvrđuju zaključak kojim se obično atributira ovo poslanstvo, to jest, da se to odnosi na Svetog duha. Tumačenje po kome se to odnosi na Svetog duha je odbačeno i isključeno zbog prijašnjeg citata iz "Jovana" u kome se kaže:

"Ipak ću ti reći istinu: Za tvoju je korist da ja odem, jer ako ja ne odem, savjetnik ti neće doći." Jasno je iz Biblije da je Sveti duh dolazio nekim ljudima prije i za vrijeme Isusovog života. Jovan se susretao sa Svetim duhom prije nego što je on {Isus} rođen, a Isusu lično Sveti duh je dolazio u liku goluba. Karakteristike i svojstva ovoga savjetnika, a koje mogu biti izvedene iz proročanstva su sljedeće:

1. On neće doći dok je Isus {Isa a.s.} živ.
2. On će zauvijek ostati sa vjernicima.
3. On će poštovati Isusa {Isa'a a.s.}.
4. On će govoriti što čuje od Boga.

Ove karakteristike i svojstva se mogu odnositi samo na Muhammeda a.s., kako nam pokazuju sljedeće kratke primjedbe i zapažanja:

1- Muhammed a.s. je jedini poslanik koji je došao poslije Isa a.s. Između njih je period od šest stoljeća. Isaova a.s. misija je bila ograničena na "izgubljeno stado Izrailove

djece", dok je poruka Muhammeda a.s. univerzalna. Ovo objašnjava druga karakteristika.

2- Samo Muhammedova a.s. poruka {poslanstvo} je bila određena od Allaha dž.š. da bude univerzalna, vječna i neprekidna. Ovo se podudara sa stanovištem da će savjetnik ostati zauvijek sa vjernicima.

3- Nijedan drugi poslanik nije štovao Isa'a a.s. tako mnogo kao što je to Muhammed a.s činio. Židovi su ga prozvali varalicom, a njegovu majku optužili za nemoral. Oni su ga pokušali i na krst razapeti. Muhammed a.s. je smatrao Isa'a a.s. velikim poslanikom i "Božijom riječi". Kur'an spominje njegova brojna misteriozna i nadnaravna djela (mu'džize) koja nisu spomenuta u Bibliji. Merjema se smatra najčestitijom i najodabranijom među svim ženama u džennetu {raju}. Ovako je Muhammed a.s. stvarno poštivao Isa'a a.s.

4- Četvrta karakteristika se također može odnositi samo na poslanika Muhammeda a.s. Kur'an a.š. je dostavljen i objavljen Muhammedu a.s. preko meleka Džebraila. Kada bi melek završio citiranje Kur'ana, poslanik Muhammed a.s. je verbalno prenosio svojim drugovima što je čuo od meleka {anđela}, a da ništa ne doda, izmijeni ili zaboravi. Kur'an a.š. također opisuje ono što Muhammed a.s. govori: "I ne govori od sebe {po svom mišljenju}. To {što on govori} je samo Objava, koja {mu} se objavljuje." {53:3-4}. Ako mi ovo

uporedimo sa "On neće govoriti ništa od sebe", vidjet ćemo upadljivu i očitu sličnost između osobina "savjetnika" i ovih {osobina} poslanika Muhammeda a.s. Ova i druga proročanstva, u Starom i Novom zavjetu, jasnim izrazom nagovještavaju dolazak poslanika Muhammeda a.s., a ista su odbačena od strane jevreja i kršćana na osnovu nerazumijevanja i predrasude, a ne na osnovu pažljivog studiranja i proučavanja Biblije, Kur'ana i savremenih studija iz područja komparacije religija.

ISA a.s. JE UZDIGNUT U NEBO

Žalosna je i tužna istorijska činjenica o malom broju sljedbenika "pravog puta" kojem je Isa a.s. pozivao. Njega je slijedilo nekoliko apostola (havarijjina) koje je Allah dž.š. inspirisao da ga podrže. I ne samo to, nevjernici su napravili zavjeru {kao što su uradili Muhammedu a.s. šest stoljeća kasnije} da ubiju Isa'a a.s., ali Allah dž.š. je imao bolji plan za njega i njegove sljedbenike kako nam Kur'an a.š. govori u sljedećim ajetima:

"Nakon što je Isa osjetio od njih nevjerstvo {da se drže nevjerstva} reče: "Ko su moji pomagači na Allahovom putu?" Havarijjuni odgovoriše: "Mi smo pomoćnici Allahove {vjere}, mi vjerujemo u Allaha. Budi svjedok da smo mi muslimani {da smo se predali Allahu}. Naš

Gospodaru, mi vjerujemo što si {nam} objavio i slijedimo Poslanika. Upiši nas s onima što su posvjedočili {Tvoje jedinstvo}!" I spremali su {nevjernici} lukavstvo {prevaru}, a Allah je osujetio njihovo lukavstvo. Allah najbolje uništava lukavce. {Sjeti se, o Muhammede} kada Allah reče: "O Isa, zaista Ja sam taj koji te podvrgava smrti. Ja sam taj koji te uzdižem k Sebi, koji te oslobađam od nevjernih, koji će uzdići one koji pođu za tobom nad one koji ne vjeruju, do sudnjega dana. Vi ćete se svi Meni vratiti i Ja ću vam suditi o onome u čemu ste se vi razilazili. One koji ne vjeruju kaznit ću žestokom kaznom {i} na ovom i na drugom svijetu. I neće imati nikoga ko bi im pomogao." {3:52-56}

Kako prethodni ajeti ukazuju Isa a.s. je uzdignut u Nebo. Ovo znači da on nije žrtvovan {razapet}. To je bio plan neprijatelja Isa a.s. koji su namjeravali da ga razapnu na krst dok ne umre, ali ga je Allah dž.š. spasio i neko drugi je bio razapet. Ova spletka i zavjera, te lažne optužbe protiv Merjeme, Kur'an a.š. smatra grijesima i prijestupima koje su počinili nevjernici iz jevrejskog naroda. Sve ovo se jasno očituje u sljedećim ajetima:

"I zbog njihova polagivanja Isa'a, i radi njihovih krupnih laži na Merjemu, i njihova govora: "Mi smo ubili Mesiha Isa'a, sina Merjemina, Božijeg poslanika." A oni ga nisu ubili niti objesili, nego im se {to} pričinilo. Oni koji se u tome razilaze, oni su bez daljnjeg u sumnji o njemu {Isau}.

Oni o njemu {Isau} ništa ne znaju, nego slijede samo nesigurna mišljenja. Oni ga zaista nisu ubili, nego ga je Allah sebi uzdigao. Allah je Silan {i} Mudar. Nema ni jednog sljedbenika Knjige da neće prije svoje smrti uistinu povjerovati u njega {Isa'a}, a na Sudnjem danu on {Isa} će biti svjedok protiv njih." {4:156-159}.

Ko je bila osoba koja je žrtvovana umjesto Isa'a a.s.? Kur'an a.š. ne elaborira ovu tačku, niti daje bilo kakav odgovor na ovo pitanje. Komentatori (mufessiri} Kur'ana su spomenuli i pretpostavili nekoliko imena. Međutim, sva ova individualna nagađanja i zaključci nemaju potpore u Kur'anu niti u izrekama (hadisu) poslanika Muhammeda a.s.

Ovo znači da će se Isa a.s. vratiti prije Sudnjeg dana, mada njegov drugi dolazak nije jasno spomenut u Kur'anu. Međutim, komentatori Kur'ana smatraju da ajeti pomenuti u gornjem navodu: "...Nema ni jednog sljedbenika Knjige da neće prije svoje smrti uistinu povjerovati u njega {Isa'a}, a na Sudnjem danu on će biti svjedok protiv njih," znače da će se Isa a.s. vratiti i svi kršćani i židovi će povjerovati u njega prije njegove smrti. Ovo shvatanje ima potporu u autentičnim izrekama (hadisima) Muhammeda a.s.

PITANJA ZA RAZMIŠLJANJE

Nakon čitanja ovih preporuka kršćanski vjernici će se pitati: "Zar ovako muslimani, koje smo mi oduvijek smatrali neznabožcima, govore o Isusu?" Doista stavovi koje Kur'an prezentira zaslužuju, u najmanju ruku, ozbiljno razmatranje od strane onih koji su stvarno zainteresovani za Boga, vjeru ili čak samo kršćanstvo iz sljedećih razloga:

1. Kur'an je posljednja Allahova dž.š. objava i sve što se u njoj kaže je neprikosnovena istina. Ovo ne mora značiti mnogo za one koji ne vjeruju u Kur'an a.š. kao takav. Međutim, istorija Kur'ana, savremena tekstualna kritika i naučna istraživanja sadržaja ove knjige ne ostavljaju sumnje u ispravnost i istinitost njena sadržaja. Često ponavljano mišljenje, da je Kur'an Muhammedova a.s. riječ, koja je kopirala podatke i informacije iz židovskih i kršćanskih izvora, dolazi od strane ljudi koji ne znaju istoriju svijeta, Kur'ana i Muhammeda a.s.. Prvi prijevod Biblije na arapski jezik pojavio se dva stoljeća poslije Muhammedove a.s. misije. Ako tome dodamo da Muhammed a.s. nije znao čitati i pisati, te nepristupačnost vjerskim knjigama na bilo kojem jeziku, u prvih šest stoljeća, osim u crkvama i manastirima, shvatit ćemo apsurdnost takvih tvrdnji.

2. Jedinstvo i univerzalnost Božije objave zahtijeva da ljudi prihvate sve poslanike od Boga. Odbacivanje jednog od

njih znači odbacivanje njih sviju. Židovi su odbacili Isaovu a.s. i Muhammedovu a.s. misiju; kršćani su odbacili Muhammedovu a.s. misiju, dok su muslimani prihvatili sve ove misije, ali su odbacili istorijski netačne interpretacije i ljudske intervencije u njima.

3. Zbog Kur'ana, muslimani vole i respektuju Isa'a a.s., kao što vole i respektuju Muhammeda a.s.. Nadalje, Kur'an a.š. navodi mnoga Isaova a.s. natprirodna djela {mu'ždize} koja nisu navedena u evanđelju. Na primjer, Kur'an govori da je Isa a.s. govorio dok je još bio u kolijevci, da je bio u stanju da im kaže šta oni sakupljaju i čuvaju u svojim kućama, i mnogo drugog.

4. Svi znamo da je Isusovo božansko porijeklo proklamovano od strane Svetog Pavla i njegovih sljedbenika i izgrađeno na milionima ubijenih kršćana kroz istoriju koja nam evocira dobro poznatu Kastilovu izreku: "Spaliti čovjeka ne znači dokazati doktrinu."

5. Izbor današnja četiri priznata evanđelja, je iz političkih ciljeva, nametnut na Nikejskom koncilu 325 god., od strane paganskog imperatora Konstantina. Literalno, stotine evanđelja i vjerskih spisa je smatrano apokrifnim tj. knjigama sumnjive autentičnosti. Neke od ovih knjiga su pisali Isusovi učenici. Ako one nisu bile autentičnije od ta četiri evanđelja, bile su na istom nivou autentičnosti. Neke od njih i danas postoje, kao što je evanđelje od Barnabe i Pastira od Hermasa. Oni se slažu s Kur'anom a.š. po pitanju Isa a.s.

6. Monoteistički koncept i ljudsko porijeklo Isaovo a.s. ne samo da je prihvaćeno od strane muslimana, nego je prihvaćeno i od Židova i nekih grupa u ranom periodu kršćanstva kao što su: Ebioniti, Kerintanci, Basilidianci, Kapokratianci i Hipisistarinci. Arianci, Paulikanci i Goti su takođe prihvatili Isa a.s. kao poslanika od Boga. Čak i u modernom dobu postoje crkve u Aziji i Africi, kao što je Unitarna crkva, Jehovini svjedoci, koje ne obožavaju Isa a.s. kao boga.

7. Najozbiljnije studije o Bibliji su pokazale da ona sadrži mnogo dodataka koje nije Isa a.s. rekao, niti neko od pisara evanđelja. Sveštenik Heinz Zahrnt je rekao: "...Mnoge riječi su stavljene Isusu u usta, a koje on nikada nije rekao i mnoga djela su mu pripisana, a koja on nije nikada uradio." Do ovakvih zaključaka su došli mnogi crkveni učenjaci. Međutim, oni su to čuvali kao tajnu koju je mogao znati samo uži krug stručnjaka i specijalista. Jedan od ovih koji je ukazao da većina crkvenog učenja o Isau a.s. nema nikakvog osnova je Rudolf Augustein u svojoj

knjizi "Isus sin čovjeka"[1], {Jesus Son of Man - publicirana u Njemačkoj 1972, a prevedena na engleski 1977 god.}

8. Problem današnjeg kršćanstva je sama ličnost Isusova koja je u cjelosti nerazumljiva i neshvatljiva. Isusova priroda, smrt po zahtjevu, uskrsnuće, su pitanja koja su zahtijevala praktične studije i izučavanja. Jedna od njih je knjiga naslovljena: "The Myth of God Incernate" {Mit o Božijoj inkarnaciji} koja se pojavila 1977 god. {izdavač je John Hick}, a napisali su je sedmorica teologa iz Engleske. Njihov zaključak je da je Isa a.s. bio: čovjek odabran od Boga za specijalnu ulogu, u okviru Božije volje, i kasnija koncepcija o njemu kao Božijoj inkarnaciji je mitologijski i poetski način izražavanja njegove važnosti i značaja za nas." Najbolje što je George Carey mogao reći u svom pokušaju da opovrgne nalaze ovih teologa je da ako ne prihvatiš Isusa kao inkarniranog boga ne možeš objasniti i shvatiti njegov utjecaj na narod. Nedvojbeno, ovo je vrlo slab argument, jer su svi veliki poslanici kao Ibrahim a.s. {Abraham}, Musa a.s. {Mojsije} i Muhammed a.s. imali

---

1 Isa a.s. (Isus) je sin Merjemin {Marijin}, a ne sin čovjeka {dakle bluda} kako tvrde jevreji.

veoma veliki utjecaj na narod, a niko od njih nije tvrdio da je on Bog ili Božiji sin.

9. Koncept o trojstvu je, naravno, nemoguće pronaći čak i u današnjoj Bibliji. U njoj postoje mnogi navodi koji to negiraju kao npr.: "Gospodar, naš Bog je jedan Gospodar", {Math. 12:29} i mnogi drugi.

10. Vrijedno je napomenuti da Isus nikada nije tvrdio za sebe da je božanskog porijekla, pa čak ni u navedenim tekstovima Biblije. Za izraz "sin Božiji" se ne može reći da potječe od samog Isusa. Hasting u "The Dictionari of the Bible" {Biblijski riječnik} kaže: "Da je to Isus upotrebljavao za sebe je sumnjivo. U toku mog iščitavanja Biblije pronašao sam samo dva slučaja u "Jovanu" u petom i jedanaestom poglavlju, u kojima Isus upotrebljava izraz "sin Božiji" a odnosi se na njega. Ostali primjeri su upotrijebljeni od drugih, a i njih je vrlo malo. Međutim, ako je i tačno da je fraza "sin Božiji" upotrijebljena od strane samog Isusa, treba se sjetiti i obratiti pažnju na sljedeće stvari:

a) Kako jedan stručnjak za Bibliju reče: "...semitska upotreba ne dopušta bukvalni i doslovni smisao, mada bi jedna takva složenica mogla biti bukvalno i doslovno interpretirana u helenističkom svijetu Isusovih sljedbenika."

b) Novi Zavjet koristi za "sin" grčke riječi "pias" i "paida" a one znače "sluga" ili "sin u smislu sluge", a prevedene su u smislu "sin" kada se odnose na Isusa, a kao "sluga" kada se odnose na druge, i to u istom prijevodu Biblije. {Mufassir, str.15}

Fraza "čovjekov sin" kojom Isa a.s. sam sebe naziva, a koja se ponavlja u evanđelju 81 put, je najasnija interpretacija i naglašavanje njegovog ljudskog porijekla od njega lično. Klasična interpretacija kaže da je riječ o naglašavanju ljudske strane kod Isa'a a.s.. Ovdje se nameće pitanje samo po sebi: Da li današnji kršćani naglašavaju ovu stranu kod Isa'a a.s.?

PAPINO OSPORAVANJE BIBLIJE

Tradicionalna biblijska priča i objašnjenje Isusovog razapinjanja na krst kaže da je on zarobljen i razapet po naredbi i planu najviših židovskih sveštenika i starješina. Ova teorija je pobijena i odbačena 1960-te godine od strane samog pape, najvećeg katoličkog autoriteta. On je izdao enciklilu u kojoj je rekao da židovi nisu povezani s Isusovim raspećem. Ovo je očito u kontradikciji s biblijskim objašnjenjem. Ti ćeš možda reći: Pa to je politička odluka. To se slaže sa onim što muslimani govore da je crkva ubacila u kršćanstvo mnoge elemente, da su na nju utjecali mnogi faktori koji ne samo da su učinili njene

poglede na kršćanstvo promjenjivim, nego i mnogo više. Učinili su ih kontradiktornim prvim i ranim formama kršćanstva.

RELIGIJA I NAUKA

Religijsko shvatanje Boga, Biblije, odnosa čovjeka prema Bogu, a kojeg prezentira crkva, natjerala je ljude na jedan nesrećan izbor: ili nauka ili Bog. Većina školovanog svijeta je došla do zaključka, da neko ne može biti naučnik ili obrazovana ličnost, a da u isto vrijeme bude i kršćanin. Tako su mnogi filozofi, naučnici i većina svijeta izgubili nadu u pomirljivost religije i nauke. Ovo žalosno shvatanje i razumijevanje je kasnije generalizirano, tako da je, pod utjecajem zapadne civilizacije, koja je uglavnom bila kršćanska, obuhvatilo sve religije. Ovaj problem ne bi uostalom ni izbio da Isaovo a.s. učenje nije izvitopereno, iskrivljeno i falsifikovano. To je zato, kako islam na stvar gleda, što nema bilo kakve kontradiktornosti između religije i nauke. Naučne činjenice su samo jedan od izvora naše spoznaje Allaha dž.š. Drugi izvor je objava koja je sadržana u originalnom učenju Isaovom a.s., i Kur'anskom tekstu. Obje religije kao i istinita naučna spoznaja potječu od istog izvora: Allaha dž.š. On neće proturiječiti samome sebi. Nadalje, koncepti kao što su trojstvo, otajstvo, prvi

grijeh, iskupljenje itd, a koji su produkt lažnog predstavljanja i nerazumijevanja istorije kršćanstva, odvode i odvraćaju ljude ne samo od kršćanstva, nego i od drugih religija, uključujući i islam, kojeg ne muče ovi problemi. Jer, mnogi ljudi misle da islam, zato što je religija {značenje svih riječi u zapadnim jezicima je ograničeno i limitirano}, mora biti sličan kršćanstvu. Vrlo malo ljudi ima interesa i mogućnosti da otkrije neistinitost ove potvore.

EVIDENTNI I JASNI DOKAZI KUR'ANSKOG SHVATANJA

Ova implicitna potvora je jedan od izvora i uzroka odbojnosti i nespremnosti mnogih ljudi da prihvate kur'ansko shvatanje i poimanje Isa'a a.s. Ovo je u suprotnosti s činjenicom da ovo shvatanje ima potporu u:

a) ranoj istoriji kršćanstva koja je trajala prve tri decenije, nakon Isaovog a.s. iščeznuća, u sektama unutar judaizma;

b) praksi mnogih kršćana i učenjaka kroz istoriju kršćanstva;

c) pronalascima mnogih eksperata za Bibliju i rezultatima naučnih istraživanja vezanih za nju;

d) podsvijesti mnogih ljudi {neki od ovih misle da su kršćani} koji vjeruju u jednog Boga, i ne prihvataju Isa'a kao boga ili božijeg sina.

Vrijedno je napomenuti da je glavna razlika između kur'anskog shvatanja i rezultata savremenih naučnih istraživanja, to da je Kur'an ustvrdio prije četrnaest stoljeća ono što oni sada govore o Isau a.s. i njegovoj misiji, a da nikada nije promijenio svoje stanovište.

RAZLOZI KOJI DRŽE LJUDE NA ODSTOJANJU OD ISLAMA

Postoje i neki drugi razlozi koji se moraju uzeti u obzir kao uzrok odbacivanja kur'anskog shvatanja:

a) Istorijske predrasude protiv islama koje su bile djelimično produkt kršćanskih ratova, a djelimično produkt arapsko-izraelskog sukoba.

b) Zbrka i pometnja. Mnogi ljudi, iako ne prihvataju kršćanstvo, ne znaju gdje je prava istina.

c) Socijalni i društveni pritisak, te akademska reputacija. Mnogi ljudi su se bojali da prime islam zato što su osjetili da bi bili izrugivani, napušteni od svojih rođaka i prijatelja ako bi oni otvoreno odbacili kršćanstvo i prihvatili islam. Na akademskom nivou, naročito među orjentalistima, ako neko piše blagonaklono i u korist

islama i Kur'ana, niko neće objaviti njegov rad, citirati nešto iz njega, ili ga pak smatrati naučnim radom. On će čak i profesionalno biti uništen i degradiran. Washington Post {Januar 5. 1978.} navodi da je profesor Univerziteta Richmond dr. Robert Alley isključen sa katedre odsijeka za religiju zbog toga što je ostao na stanovištu da Isus nije nikada za sebe tvrdio da je sin Božiji. Nakon velikog i značajnog istraživanja u skoro pronađenim starim dokumentima dr. Alley je zaključio da: "{Biblijski} odlomci u kojima Isus govori o sinu Božijem su kasniji dodaci koje je crkva rekla o njemu." Pripisivanja božanstva sebi ne može se uskladiti sa cjelokupnim stilom života kojeg možemo rekonstruisati. Za prva tri desetljeća nakon Isusove smrti kršćanstvo je postojalo kao sekta unutar judaizma. Prva tri desetljeća svoga egzistiranja crkva je dakle bila u okrilju sinagoge.

ISLAM: PRIRODNI POZIV

Uprkos ovih, i nekih drugih činjenica koje nisam naveo, ima mnogo ljudi koji su se pokorili i popustili pred istinom. Islamsko stanovište o Isau a.s. i nekim drugim osnovnim pitanjima, privuklo je pažnju objektivnih istraživača koji su ga prihvatili kao nešto što ima puno smisla i logike i nešto što su oni shvatili i pojmili, mada ga

nisu poznavali. Ove i neke druge karakteristike islama učinile su ga religijom koja se, kroz istoriju, najbrže širila i napredovala u svijetu. Ovo se odnosi čak i na kršćanske vjernike stoga što su oni otkrili da:

a) Islam ne abolicira Isa'a a.s. (Isusa), nego mu daje pravo mjesto u dugom lancu ljudi koji su donijeli istinski spas čovječanstvu. U biti oni su dodali novu dimenziju svome shvatanju Boga, poslanstva i objave.

b) Kada se iz perspektive islama gleda na kršćanstvo, judizam {ili u tom pogledu bilo koju drugu religiju} vidimo da one atakuju na skladni i univerzalni koncept Božije jednoće i Njegovog plana za ljudski rod. Šta više, svako će razumijeti zašto postoje jazovi i protivrječnosti u biblijskom tumačenju takvih pitanja.

c) Islam sebe smatra završnom karikom u dugom lancu objava. On obećava pripadnicima prijašnjih vjera veliku nagradu, ako dodaju vjerovanje u islam svome vjerovanju u prijašnju vjeru. Poslanik Muhammed a.s. je rekao: "Onaj ko je vjerovao i slijedio svoju vjeru, a zatim vjerovao i slijedio ono što je meni objavljeno biće duplo nagrađen {od Allaha}." Jedanput što je vjerovao i slijedio svoju vjeru, a drugi put za priznavanje istine i slijeđenje islama.

Da rezimiramo, islam smatra Isa'a a.s jednim od velikih Allahovih dž.š. poslanika. Njegova misija je bila da propovjeda Allahovu dž.š. jednoću, i da povede čovjeka

njegovom Gospodaru. On nikada nije tvrdio da je išta drugo osim sluga i poslanik Božiji. Kur'ansko učenje o njegovom životu i misiji ima potporu u velikim i neoborivim dokazima. Muslimani vjeruju i očekuju Isaov a.s. povratak. On će se vratiti, ne kao bog da sudi kršćanima, nego kao Isa a.s. (Isus), Božiji sluga. Njegov dolazak ima za cilj da korigira pogrešnu predstavu i shvatanje koje su ljudi razvili o njegovoj ličnosti i misiji. Prema izrekama poslanika Muhammeda a.s., on će ostati četrdeset godina koje će biti najsretnije godine života i postojanja na Zemlji. U to vrijeme će svako vjerovati u njega kao poslanika, a ne kao u božijeg sina. Međutim, šta je s onima koji neće doživjeti njegov povratak? Oni to treba najbolje da znaju!

NEKE OD KNJIGA KOJE PROUČAVAJU ISLAM I KRŠĆANSTVO

M.M. Pickthall: The Meaning of the Glorious Qur'an, T.B. Irving, et. al., The Qur'an; Basic Teachings, Hamuda Abdulati: Islam in Focus, M. Qutb: Islam The Misunderstood Religion, B.A. Bawany: Islam The First and Final Religion, Maurice Bucaille: The Bible, The Qur'an and Science, Maurice Bucaille: The Origin of Man Lordsale and Laura Ragg: The Gospel of Barnabas, Muhammed Ata-ur-Rahman: Jesus a Prophet of Islam Rudolf Augustein: Jesus Son of Man John Hick {ed}: The Myth of God Incarnate S.S. Mufassir: Jesus in the Qur'an.

Neke od ovih knjiga, kao i druge koje govore o islamu možete tražiti od: World Assembly of Muslim Youth {WAMY}; P.O.Box 10845 Tel. {01} 4641663 Riyadh 11443 Saudi Arabia ili pak od najbližeg islamskog centra u vašem kraju u kojem živite.

UVOD

Islamsko objašnjenje i učenje o Isaovom a.s. životu je sasvim shvatljivo i ono postavlja Isa'a a.s. na pravo mjesto među velike Božije poslanike ljudskome rodu. Mada se islamsko učenje o Isau a.s. slaže i poklapa s instinktom mnogih ljudi, ono biva odbačeno samo zato jer je to upravo islam rekao o njemu. Međutim, oni koji priđu islamu otvorena razuma, oslobođenog od predrasuda i predubjeđenja, pokoravaju se logici i moći uvjerenja islamskog učenja o Isa a.s. Islamsko stanovište je naročito hvaljeno od onih koji su se sukobili s različitim kršćanskim dogmama vezanim za ličnost Isusa Krista (Isa a.s.). Slijedi pismo koje sam dobio od jedne gledateljke koja je pratila moj program: "Islam u perspektivi", emitiran na drugom kanalu televizije Saudijske Arabije. Ono je odgovor na dvoepizodnu diskusiju pod naslovom: "Isa a.s. u islamu." Donosim ovo pismo ovdje iz sljedećih razloga:

1) Pisac je ekspert u ovoj temi, kao student religije i jedan od objektivnih tragalaca za istinom.

2) Pisac je bio vjerni kršćanin koji zna kršćanske osjećaje i vjerovanja o Isusu Kristu (Isa a.s.).

3) Piščevo objašnjenje kako su se kršćani udaljili od Isusovog (Isaovog a.s.) učenja, instrukcija i misije je sasvim uvjerljivo i oslanja se na današnja kršćanska vjerovanja o

Isusu (Isau a.s.). Zahvaljujem se piscu na dozvoli da ovo njeno pismo uključim u ovu publikaciju.

M. J.

ZAŠTO KRŠĆANI TVRDE DA JE ISUS BOŽIJI SIN

Poštovani gospodine esselamu alejkum ve rahmetullah.

Bila sam vrlo zainteresovana za vašu diskusiju na televiziji otkako je glavna tema rasprave gore pomenuti naslov, jer sam o istoj temi i sama puno puta diskutovala, kao student religije i van školskih klupa, u mnogim dijelovima svijeta.

Živeći u Saudijskoj Arabiji, kao engleskinja koja je prešla na islam, otkrila sam veliki kontrast i razliku između društava proučavajući ih sa različitih aspekata.

Stavljajući u fokus razmatranja prirodu Isa'a a.s. i Merjeme, onako kako je objašnjena u Kur'anu i Novom Zavjetu, vidimo dva dijametralno suprotna mišljenja. Kršćani uče da je Isa a.s. "božiji sin", dok Kur'an opovrgava sve takve tvrdnje. U ovakvoj situaciji postaje nužno da postavimo pitanje: Zašto su prvi kršćani imali potrebu da ustvrde takve tvrdnje o Isusu, kada on u krajnjem slučaju nikada tako nešto za sebe nije tvrdio?

Moje je mišljenje da odgovor postaje jasan ako proučavamo osnove na kojima su izgrađene religije islam i

kršćanstvo. Kao muslimani, mi temeljimo našu vjeru na vjerovanju u Boga, Jednog Jedinog, zatim u Kur'an, Božiju riječ upućenu Njegovom poslaniku Muhammedu a.s. u kojeg mi takođe vjerujemo kao u istinitog poslanika od Jednog Boga. Muhammed a.s. je Božiji sluga, vjeran, pokoran i poslušan, sa svim ljudskim osobinama. On po Božijoj volji vodi Njegov narod ponovo Njemu. Sada, kao totalnom kontrastu mi se vraćamo kršćanstvu, religiji koja nije izgrađena na vjeri u Boga ili Njegove knjige, budući da nije bilo "knjige" sve do 150-e godine poslije Isusove smrti, nego je izgrađena oko samoga Isa a.s., sve većim i većim naglašavanjem i isticanjem privlačne i izvanredne njegove ličnosti. U nemoći ili odsustvu volje da se prikaže i valorizira njegov utjecaj na one koji su mu svakodnevno dolazili, sve više i više atributa i osobina je dodavano njegovoj ličnosti. Isa a.s., kao čovjek koji čini nadnaravna djela, vraća mrtvog u život, liječi gubavca i slijepca, sve sa Božijom voljom, je bez sumnje izuzetan, blagoslovljen od Boga, rođen Njegovom voljom da služi samo Njemu. Međutim, nakon njegove smrti, "magična" ličnost se morala zadržati živa, i ideja o "sinu božijem" se pojavljuje kao odgovarajuća kvalifikacija svih njegovih akcija i djela.

Živeći u društvu snažno obojenom vjerovanjem u grčko-rimska paganska božanstva, koja se bez izuzetka pojavljuju u liku supermena, prvi obrazovani kršćani su sigurno

potpali pod utjecaj sredine koja ih je okruživala. Sam Pavle, jedan od velikih učitelja kršćanstva, je bio helenizirani kršćanin koji nije nikada vidio ili susreo Isusa tokom svoga života. Što više, mnoge od njegovih prenesenih izreka ukazuju na utjecaj vremena u kojem je on živio. "Živi gospodar" je za njega bio sasvim realan.

Misteriozna priroda Isaovog a.s. rođenja, takođe će pomoći u davanju kredibiliteta i legaliteta ideji o Isaovoj identifikaciji kao božijem sinu. To liči (po kršćanskom shvatanju) na najednostavniju računsku operaciju 1+1=2. Bog je dakle udahnuo u Marijinu maternicu. Marija je rodila Isusa. Prema tome Bog je Isusov otac, a Isus je Njegov sin.

Ono što kršćani nisu uspjeli da shvate i razumiju je to da u Isaovom a.s. rođenju i začeću mi {muslimani} vidimo dirljiv i izvanredan izraz Allahove dž.š. dobrote i blagodati.

Kur'an a.š., a tako i kršćanski pisci nam govore da je Merjema bila mlada žena, izuzetno čiste duše i tijela. Došla je na svijet, a već joj je bilo dato jamstvo, kao Allahovoj slugi, blagoslovljenoj od Allaha u vrijeme kada je Njemu služila u hramu, tako da je i ona sama mogla, s Božijom voljom, da čini male "misterije". Zar je onda prirodno, da Allah dž.š., izabirajući nju da bude nosilja koja će roditi Njegovog novog poslanika na Zemlji, bira sredstva koja nisu u okviru njene blagoslovljene čednosti. Ona je služila svoga

Gospodara, a On je Svojom beskonačnom i neograničenom dobrotom sačuvao njenu čistoću i čestitost. Sigurno je da ovo ne treba ukrašavanja i uljepšavanja, niti pripisivanja "sinovstva" Bogu. On jeste Božije stvorenje, ali ne i sin po otajstvu. Jasno je da ovo nije Njegova namjera i cilj.

Činjenica da je mnogo vremena proteklo prije nego što je ijedna od Isaovih a.s. izreka, ili izreka njegovih apostola, bila zapisana, takođe dopušta "usmenoj tradiciji" kojom je navedena izreka prenesena, da bitno izmijeni original. Ipak kroz tri slična evanđelja {Jovan je napisan zadnji i vidljivo je da je pun religijskih dogmi} Matiju, Luku i Marka, bez obzira na sve izmjene, Isusova slika ne izlazi iz okvira mirnog, spokojnog, još uvijek privlačnog personaliteta, poslanika inspirisanog od Allaha dž.š., s velikom ljubavi prema cijelom ljudskom rodu, poslanom da pojasni nagrade od Boga u svim aspektima života. Isa a.s. pokušava da otvori naše oči i naša srca ka velikim nagradama od Allaha dž.š., da nesebično vrednujemo sami sebe, počev od naših misli do naših djela, i da uveća našu vjeru i pouzdanje u Allaha dž.š. Samo tako čineći, sa prostom dječijom vjerom i pouzdanjem, uspostavit će se Allahov dž.š. hilafet (Božije kraljevstvo) na Zemlji. Ova ideja je ponovljena mnogo puta u mnogim od njega prenesenim izrekama. Njegova bliskost Allahu dž.š. je evidentna iz snage i moći koju je on crpio iz molitve, i sposobnosti koja mu je od Allaha dž.š. data, da

čini misteriozna i nadnaravna djela. Ipak u svoj ovoj moći, te u prikazivanju Božijih čuda on sebe nikada nije proglasio Božijim sinom. Po Isaovom a.s. shvatanju riječi "sin", mi smo svi Božija djeca (sluge), Njegovi sinovi i kćeri (sluge) ovdje na Zemlji, i u tom duhu Isa a.s. je podučavao ljude da mole "Oče naš, koji si na nebesima....", tj. Gospodaru naš...

Preneseni obim riječi koje je on izgovorio ili morao izgovoriti u svom propovijedanju i podučavanju je izuzetno mali, i nije sav pouzdano prenešen. Izgleda da je Isa a.s. primarno vodio brigu o siromašnima, tlačenima, ugnjetavanima, odbačenima iz društva, bolesnima, a bio je netolerantan prema licemjerima i besmislenom religioznom "licemjerstvu" takozvanih "pobožnih". Njegov poziv je bio upućen ljudskim srcima, a njegova tema je bila humanost i ljubav.

Da li je on imao namjeru osnovati crkvu? Ja vjerujem da jeste, ali ne u smislu u kojem mi vidimo crkvu danas. Isus je bio praktičan koliko i spiritualan. Ja vjerujem da je on želio da kreira društvo ljudi koje vjera u Allaha dž.š. zbližava jedne drugima, bez obzira na rasu ili kredo, koji kao jedna porodica izgrađuju svoje međusobne odnose u skladu s Allahovom dž.š. uputom. Nije sasvim evidentno iz njegovog učenja da je on sebe vidio kao veliko svjetlo koje

sija u ovom procesu. On je više želio da sebe smatra kao sredstvo u Božijim rukama.

Njegovim uzdizanjem u beskrajne visine, prvi kršćani su sebi nametnuli vječne probleme teoretskog objašnjenja raspeća na krstu. Od ovoga dolazi doktrina o žrtvovanom sluzi koja je posuđena iz starih židovskih spisa, izgovorenih od Isaka, doktrina o žrtvovanju za ljudske grijehe, i dosljedne Isusove isključivosti, koja je vrlo važna za prve kršćane. Idolopoklonik može jednako vjerovati u više "bogova", ali u kršćanstvu ovo ne može biti. Samo s vjerom u Isusa kršćanin se može nadati da postigne spasenje. Samo prihvatanjem njegove smrti radi iskupljenja ljudskih grijeha i samo sa vjerovanjem u njegovo uskrsnuće {kao Božijeg sina, Bog ga je morao ponovo uzdići} kršćanin se može nadati da zasluži raj. Bilo koji drugi put je pogrešan. Ovo apsolutno postavlja Isusa kao posrednika između Boga i Njegovog naroda, a on takav položaj, za svoga života na Zemlji, nikada nije zauzimao.

Dodavanjem novih doktrina (već postojećim) one postaju isprepletene i zamršene. Zbog toga, u istoriji crkve, vidimo vječne i beskonačne sastanke, teorije i argumente o Isusovoj prirodi. On je sada postao manje realan u biti, više neko nadzemaljsko poluspiritualno stvorenje, uvijeno u beskonačne doktrine i dogme, daleko od jednostavnosti, plemenite ličnosti, koju je Allah dž.š. obdario s velikom

snagom, u namjeri da donese spas i nagradu svome narodu. Nije li onda crkva porazila Isaovu a.s. vlastitu objektivnu iskrenost, jednostavnost i prostodušnost?

Mi vidimo u "trojstvu": otac, sin, sveti duh, možda kulminaciju ljudskih napora u borbi za "nadmoć" u religijskom izražavanju i postizanju enigme, koju malo kršćana može danas adekvatno objasniti.

Božiji duh je stvaran i realan u danima Musa'a a.s. (Mojsija), Ibrahima a.s. (Abrahama), kao što je u vrijeme poslanika Muhammeda s.a.v.s. On nema potrebe da bude zadržan u okviru "ljudski izmišljenog" trougla, a ni sam Isa a.s. nije asocirao na bilo kakvu teoriju ove vrste.

Žalosno je da su u dolasku islama kršćani osjetili i prepoznali dolazak "lažnog poslanika" ili Antikrista o kojem se govori u Novom Zavjetu. Još je žalosnije da je plemiću, koji je organizovao Drugi krstaški rat protiv muslimana, data kopija Kur'ana da je čita i on ju je bacio. To je žalosno zbog toga, jer to reflektuje i prikazuje jedno stanovište prema islamu koje je vidljivo i postoji sve do danas, a koje je zaživjelo u istoriji krstaških ratova, a zasnovano je na totalnom ignorisanju. Dužnost muslimana je da sada potvrde i brane svoju vjeru, a dužnost kršćana je da, u najmanju ruku, žele upoznati i izgraditi svijest o značenju islama. Sigurna sam da će islam i njegovo učenje

biti kao planinska rijeka u pustinji za žedne duše mnogih koji tragaju za istinom.

Ves-selam.
S poštovanjem Zehra Aziz

==============================

================

========

Ve âhiru da'vana enil-hamdu lillahi rabbil-'âlemin
Riyadh, Saudi Arabia
1992. god.
Ebu Lejla

[illegible] [illegible] rijeku u pustinji [illegible] Sudnje dane mnogih [illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible] Zehra Aziz

[illegible] da'vana enil-hamdu lillahi rabbil-'alemin
Riyadh, Saudi Arabia
1992. god.
[illegible]

WORLD ASSEMBLY OF MUSLIM YOUTH (WAMY)

Founded: 1392 H (1972 CE)
Headquarters: Riyadh - Saudi Arabia
Nature: First International Islamic Organization dealing specially with youth affairs embracing over 450 Islamic youth/students organizations in the five continents.
Aims:

1- **Serving the true Islamic ideology based on Tawheed.**
2- **Consolidating the factors of ideological unity and strengthening the Islamic fraternal relationship among the Muslim Youth.**
3- **Introducing Islam to the world using all available means.**
4- **Crystallizing and supporting the constructive role of youth and students in developing an Islamic society.**
5- **Assisting Islamic youth organizations all over the globe through effecting a coordination in their activities and helping them to implement their projects.**

International Conference: WAMY holds its international conference every three years. Five such conferences have already taken place – four of them in Riyadh in the years 1972, 1973, 1976, 1979 and the fifth in Nairobi, Kenya in 1982. They were attended by representatives of Islamic youth/student organizations from all over the world. The participants selected members of WAMY General Secretariat and discussed issues concerning the Muslim youth.

WAMY also holds/assists in holding local and regional youth camps in different parts of the world all the year round to train the Muslim youth in leadership and organization.

WORLD ASSEMBLY OF MUSLIM YOUTH (WAMY)
P.O. Box 10845 Riyadh 11443, Saudi Arabia – Tel: 4641669
Fax: 4641710 – Telex: 400413 ISLAMI SJ - 405220 ISLAMI SJ